

LBRIS

We know
books

RADU CRISTIAN ALEXE

COLEGIUL NAȚIONAL „ALEXANDRU IOAN CUZA” PLOIEȘTI

Studium, Scientia et Sapientia

~ file de monografie ~

Cuprins:

Cuvânt înainte.....	13
Repere istorice.....	18
La timpul prezent	46
Performanțe în educație.....	50
Interviuri / Evocări	87
Portret de director	87
În slujba învățământului prahovean.....	96
În mâinile destinului cuzist.....	103
Matematica – supremație în științe.....	107
Literatură pe meleaguri străine	114
Le français pour tous	116
Ora de latină.....	123
English, my love	128
Mon lycée et le sentiment d'appartenance.....	136
Chimia - despre materie și energie	141
Impresii...după ce am „ieșit” din sistem	144
Limba română în educație.....	146
Magistra dixit.....	152
Vocea de platină a francofoniei	156
Informatica - o cale a viitorului	162
Amintiri de la început de carieră	167
$e^{ix} = \cos(x) + i\sin(x)$	179
Pastorație și misiune	191

Frumoase aduceri-aminte într-o zi de toamnă.....	195
Liceul meu la începuturile sale.....	198
Performanță olimpică în gimnastică.....	202
Politică și administrație	210
Contele jurnalist din Regatul Spaniei	215
Teatrul și scena	221
Religia în lumea contemporană.....	225
Înapoi la școală!	229
Finanțe și bănci	232
Branding în mediul corporatist	234
Camere... lumini... acțiune...!	236
Pe firul anilor formatori.....	239
Relații internaționale și studii europene	242
Fachärztin für Innere Medizin.....	244
Magie în vorbire	246
Cuzist get-beget	248
Financial computing and analytics	250
Coaching organizațional	255
Karate – între artă și sport.....	259
Telecomunicații și tehnologii.....	262
Carieră militară.....	266
Filosofia, Franța și olimpiadele	269
Drumul către absolvire.....	272
Visul unei primăveri apuse.....	274
Suflet de grec, inimă de român.....	278
Un gând din partea noastră	285
Directori	297
Șefi de promoție.....	298

Dascăli	299
Personal auxiliar	312
În Memoriam.....	313
Itinerar iconografic	340
Anexe.....	405
Imnul colegiului.....	434
Alumnus și spiritul cuzist	435
În loc de epilog.....	436
Bibliografie.....	444

Repere istorice

Rezidenți în zona orașului Ploiești încă din secolul al XVII-lea și menționați a fi organizați formal din anul 1696 drept Comunitatea Israelită, având statut propriu¹, evreii ploieșteni și-au adus un deosebit aport economic, social și cultural în viața urbei timp de aproape trei secole, până la procesele abominabile îndreptate împotriva acestora din timpul celui de-Al Doilea Război Mondial și al regimului Antonescu (cunoscute sub termenul generic de Holocaust), instaurarea comunismului în România și începutul migrațiilor către Țara Sfântă (o parte atrași de curentul sionist), în special după fondarea Statului Evreu în 1948.

Sub conducerea domnitorului Alexandru Ioan Cuza, care pune bazele unui învățământ modern cu caracter public (un exemplu fiind principiile obligativității și gratuității pentru clasele primare), comunitățile etnice și-au păstrat dreptul de a-și organiza forme particulare de instrucțiune. Restricțiile legislative din acea perioadă privind accesul evreilor în învățământul de stat nu a împiedicat comunitatea să ia măsuri pentru educarea și asigurarea unui viitor copiilor săi.

Negustorul Luca Moise lăsa prin testament o sumă importantă de bani pentru clădirea unei școli a obștii israelite, precum și un hotel ce îi aparținuse din mahalaua Sfânta Vineri, din veniturile cărui să fie întreținută școala.² S-a ridicat astfel, în anul 1873, în cinstea sa, o școală de băieți ce îi purta numele – Școala primară de băieți „Luca Moise”. Aceiași reprezentanți din Eptropia (consiliul administrativ) Comunității au hotărât echitatea accesului la învățătură pentru ambele sexe, considerând necesară și o școală pentru fete. S-a întrevăzut, în anul 1893, constituirea unui comitet format din mai mulți membri marcantși ai obștii israelite care au organizat o colectare de fonduri din partea mai multor donatori și societăți de binefacere ale comunității, reușind strângerea unei sume ce a permis demersurile pentru ridicarea edificiului noii școli. Ca atare, în anul 1896, Școala primară de fete „Ana și Baruch Cahane”, numită după doi mari filantropi din comunitate (una dintre donațiile substanțiale pentru înființarea școlii fiind făcută de Baruch Cahane), a fost construită pe strada Vlad Țepeș, într-o zonă semicentrală la acea dată, unde erau concentrate cele mai multe familii de evrei. Programul școlar era împrumutat de la cea a școlilor primare de stat, predarea se făcea în limba română, iar materiile adăugate erau limba ebraică și religia mozaică. Cele două școli aveau fiecare administratori proprii și au funcționat în paralel, întâmpinând diferite greutăți financiare și perioade tulburi datorate celor două războaie la nivel mondial. Ulterior distrugerilor provocate de legionari, precum și a cutremurului din noiembrie 1940 care a produs pagube serioase, școala primară de băieți ce își avea sediul în strada Basarabilor nr. 9 a fost demolată. Din cauza războiului, în anul 1942, școala primară de fete a comunității a fost eliberată, localul său devenind spital militar. Prin urmare, sub acest impas, cele două școli, fiind evacuate din localurile proprii, s-au reunit într-o singură instituție – Școala mixtă a comunității evreiești.

Aceasta a funcționat temporar, în spații închiriate și în condiții necorespunzătoare, întâi, în strada Romană nr. 54 (1941-1942) și apoi, în strada George Coșbuc nr. 13 (1942-1946), urmând ca, în final, să revină în localul fostei Școli primare de fete din strada Vlad Țepeș.³ Deși a obținut autorizație de funcționare în anul 1943 (neavând, în prealabil, aprobare după mixtare)⁴, școala și-a mai dus existența încă doar cinci ani, confruntându-se cu probleme materiale și un număr tot mai mic de elevi.⁵ A fost naționalizată la data de 3 august 1948, aceasta intrând oficial în patrimoniul Ministerului Învățământului Public.⁶ La acel moment, școala dispunea de 5 săli de clasă funcționale, dar care aveau nevoie de lucrări de reparații și de curățenie urgente și în care s-a propus activitatea ciclului II de învățământ, începând cu anul școlar următor. Directorul delegat a solicitat imediat Inspectoratului Școlar Prahova delimitarea circumscripției școlare în vederea alcătuirii recensământului de elevi și a formalităților de înscriere a acestora. Totodată, s-au luat măsuri de pregătire a începerii anului școlar în spiritul noii reforme școlare în aplicare.⁷

În urma procesului de naționalizare încheiat prin procesul verbal din data de 5 august 1948, a fost preluată baza imobilă a școlii comunității evreiești, situată în strada Vlad Țepeș nr. 27, ce consta în localul de școală propriu-zis, locuința directorului, cantina (clădită special ca bucătărie pentru funcționarea spitalului militar, în 1942), locuința administratorului de cantină, boxa portarului, pivnița zidită din beton, cotețul pentru păsări și magazia alăturată cantinei. Modul în care a fost trecută în patrimoniul public « *averea* » școlii comunității evreiești a fost verificat de către inspectorul financiar Nicolae Budișteanu la 25 august 1948. În urma controlului efectuat, s-au găsit în gestiunea școlii suma de 136.800 lei, drept încasări din taxele elevilor, și suma de 228.544 lei, subvenția comunității, sold total 365.344 lei. La acea situație contabilă s-au mai adăugat 18.200 lei, provenind de la Federația Națională a Comunităților Evreiești după momentul luării în primire a localului, ca subvenție pentru școală.⁸ Membrii comunității nu au făcut apeluri în ceea ce privește preluarea de către minister a fostei școli comunitare. Terenul peste care a existat cimitirul comunității evreiești rămânea în folosul bunei funcționări a școlii, acesta deservind deja ca « *grădina a școlii* », iar clădirea ce adăpostea baia situată în curtea școlii (într-un anuar editat în anul 1906 se făcuse dovada construirii unei băi publice pentru comunitate), care ar mai fi putut face obiectul unor contestații sau, mai bine zis, revendicări, a rămas intactă.⁹

Astfel, la mijlocul lunii august 1948 s-a înființat o nouă școală, numai cu ciclul II (clasele V-VII), fără clasele primare, **Școala elementară mixtă nr. 6**. Profesori în această școală au fost: Eugenia Moroianu, Maria Costeanu, Cornelia Băzu, Remus Ionescu Gregorian, Gheorghe Simionescu, Lelia Ștefănescu, Constantin Râpeanu, Dimitrie Borislavski, Maria Dăscălescu (limba română), Liza Wolff, Nadejda Malamen, Taisia Casapu, Maria Popescu-Brazi, Valeria Vintilă (limba rusă), Lelia Dumitrescu Lixeanu (limba latină), Lucia Obadă, Mariana Anastasiu (limba franceză), Ioan Nicoară, Eugen Pop (constituție), Constantin Boncu, Ion Ionescu, Dumitra Popovici (istorie), Cecilia Herșcovici, Victoria Foarfecă, Maria Barbos, Virgil Boca, Felicia Costea, Cornel Ionescu, Viorica Mateescu, Elena Popescu, Ioan Georgescu Arvatu, Evelina Ungur (matematică), Alexandrina Andronescu, Lucian Constantin, Florica Popescu, Elisabeta Moroianu, Bujor Vasilescu (fizico-chimice), Valeria Constantinescu, Nicolae Tașcă, Constanța Georgescu, Elena Rădulescu (științe naturale), Raisa Macedonescu, Nicolae Staicu, Alexandru Văduva (geografie), Angela Posmagiu, Florica Stoenescu (educație fizică), Angela Macri, Elena Ștefănescu-Priboi, Victoria-Viorica Comișel

(muzică), Margareta Ionescu (desen), Alexandrina Piticu, Eugenia Petrovici, Constantin Spătaru (lucru manual). Dintre aceștia, o parte au continuat să predea câțiva ani și după înființarea ciclului superior (școlii medii).

Primul director al școlii a fost Radu Băjenaru, în vârstă de 46 ani, absolvent de liceu pedagogic și profesor de limba română cu o vechime de 27 de ani în învățământ la acea dată. Profesorul Ioan Nicoară, la bază învățător, absolvent de Școală Normală¹⁰ și al unor cursuri de specializare în cadrul Institutului de Perfecționare a Cadrelor Didactice din București, distins în anul 1949 cu Ordinul „Medalia Muncii”, i-a succedat ca director din anul următor până după momentul reconfigurării instituției ca școală medie, în anul 1959 fiind mutat de inspectorat la catedra de istorie a unei alte școli medii din Ploiești. A predat în principal istoria, dar și mai multe obiecte din aria disciplinelor umaniste, inclusiv limba română. Secretar al Școlii elementare mixte nr. 6 este numit Lucian Constantin, licențiat în drept, conform adresei nr. 66 din 3 iunie 1949¹¹, care va fi instalat și ca profesor de științe naturale și fizico-chimice din toamna anului 1949, în urma unei probe de verificare a cunoștințelor pentru învățământul elementar și unei probe pedagogice susținute la clasă și evaluate de către Secția de Învățământ.¹²

În anul școlar 1948-1949, primul din următorii nouă ani de existență ai acestesi școli, au funcționat câte 5 clase pentru fete și băieți, învățământul fiind încă separat pe sexe – clasele a V-a (A,B,C), a VI-a și a VII-a pentru fete, și clasele a V-a (A,B), a VI-a (A,B) și a VII-a pentru băieți. În următorul an se vor mai adăuga câte 2 clase a V-a pentru băieți, respectiv 3 clase a V-a pentru fete. Cursurile școlii se țineau în două schimburi, atât dimineața, cât și după-amiaza, în localul fostei Școli a comunității evreiești din strada Vlad Țepeș nr. 27 (renumerotat 30).

Factorul politic își va pune incontestabil amprenta asupra învățământului preuniversitar românesc din următoarele patru decenii de regim socialist. Reforma Învățământului din 1948 a creionat structura unui sistem de educație inspirat de modelul sovietic, trecându-se la un învățământ primar gratuit și obligatoriu de 4 ani, cu posibilitatea de a urma clasele V-VII, însă fără caracter obligatoriu. S-au organizat, așadar, un învățământ elementar de 7 ani și un învățământ mediu (prin școlile medii) cu durata de 4 ani. Cifrele de școlarizare au crescut simțitor în perioada imediat următoare. Scopul principal era alfabetizarea maselor pentru ca, mai apoi, cei mai mulți absolvenți să poată susține economia în plin avânt. Un aspect pozitiv determinat de regimul comunist a fost construirea unui număr mare de localuri de școală în toată țara, implicit la nivelul județului, care să corespundă exigențelor unui nou tip de învățământ modern. Modelul stalinist a înlăturat, printre altele, și supremația populară a limbii franceze, atât de respectată și valorizată în perioada interbelică, aducând limba rusă în prim plan, ca parte din setul de materii obligatorii. Concomitent, iau contur și formele de învățământ seral, cu o durată de 5 ani, în vederea ridicării nivelului de cunoștințe generale și profesionale ale personalului salariat. Din 1961 s-a trecut la un curs elementar de 8 ani în loc de 7, iar cel general (primar/elementar și liceal/mediu), complet, de 12 ani în loc de 11. De aceea, anul 1968 nu a avut nicio promoție, aceasta continuând până în clasa a XII-a, în anul școlar 1968-1969. Și denumirile cohortelor au trecut de la „clase” la „ani” și înapoi la „clase” de liceu, iar învățământul de 10 ani a devenit obligatoriu conform unui alt act normativ emis în 1968.¹³

Pot fi trase anumite concluzii cu privire la situația Școlii elementare mixte nr. 6 de pe urma unor procese verbale de inspecții dintr-o condică păstrată anterior de la Școala de fete a comunității evreiești. Sub instrucția directorului Băjenaru, școala era apreciată ca fiind un loc unde « *se muncește sistematic și susținut* », iar « *rezultatele muncii se văd în răspunsurile pe care le dau elevii la sintetizarea materiei, elevi care s-au prezentat la școală la începutul anului școlar foarte slab pregătiți, fiind recrutați din elementele slabe ale tuturor școlilor mici* ». De asemenea, aveau loc și cercuri de meditație, sub îndrumarea profesorilor de specialitate, iar pionierii, care « *în general sunt cei mai buni elevi din clasă* », au organizat și ei cercuri de meditații pentru fiecare clasă, cu sprijinul directorului, în vederea pregătirii examenelor.¹⁴

Un următor contact cu autoritățile ierarhice superioare de administrare și control a avut loc la 24 mai 1949, când școala este inspectată la orele dimineții de către Inspectorul Șef al Secției Învățământ al Consiliului Popular Ploiești. Localul a fost găsit « *curat, bine îngrijit* ». A fost examinat nivelul elevelor de clasa a VII-a în timpul unei ore de limba română susținute de profesoara Eugenia Moroianu, impresia generală fiind că « *materia de limba română este foarte bine însușită de eleve, datorită muncii și priceperii pedagogice a doamnei profesoare* ». Cu toate acestea, inspectorii semnalează că « *la unele materii de învățământ elevele prezintă însă și oarecare lipsuri* » și le sugerează colegilor ca materia să fie repetată la clasă, pentru a se putea « *lichida și aceste lipsuri* ». ¹⁵ Unul dintre membrii comisiei de inspecție, inspectorul pentru învățământ elementar, profesorul Ioan Nicoară este însuși cel care va deveni directorul unității începând cu anul școlar 1949-1950.

O altă inspecție fusese înregistrată în luna ianuarie 1949, atunci când lecțiile de limba rusă au fost asistate de către inspectorul de specialitate. Clasa a V-a B, condusă de profesoara Liza Wolff ca suplinitoare – unul dintre foștii dascăli de specialitate de limba ebraică al elevelor Școlii primare de fete a comunității evreilor „Ana și Baruch Cahane”, aflată în continuitate la catedra Școlii elementare mixte nr. 6 – este vizitată de la ora 8 dimineața. Pentru lecția recapitulativă « *sunt ascultate trei eleve la catedră – citesc, traduc, răspund la întrebări și scriu la tablă, conjugă și spun regulile gramaticale. Răspunsurile sunt satisfăcătoare, restul clasei însă nu activează 20 de minute cât durează interogarea* ». Recomandarea inspectorului a fost ca elevele « *să fie scoase din bănci numai când este nevoie, să scrie la tablă și ca greșelile celor interogate să fie corectate de colegele lor sub directiva profesoarei* », iar « *controlul însușirii materialului gramatical să se facă aplicat, în propozițiuni, sub formă de întrebări și răspunsuri* ». Lecția progresivă din a doua parte a orei a decurs în condiții mai bune în ceea ce privește activitatea clasei – « *Lectura model a noului text este clară și corectă. Citesc apoi elevele într-un număr suficient, fără a traduce. Urmează explicația cuvintelor foarte reușită, profesoara folosindu-se de intuiție, de asemănarea cuvintelor rusești cu cele din limba maternă* », alături de unele adăugiri ale inspectorului, conform cărora « *de dorit este ca această explicație să fie anterioară lecturii model* », astfel încât înainte de citirea textului, elevele să nu rămână cu neclarități. Se face și o observație punctuală profesoarei, care deși acordă atenție pronunției elevelor, « *nu insistă însă suficient asupra literei „o” neaccentuate* », și, în același timp, este recomandată mai multă atenție îndreptată către elevele mai slabe, care ar trebui implicate în răspunsuri la întrebările puse în timpul orei. În schimb, la clasa a VI-a B, inspectată după-amiaza la orele 15, predă în primul an profesoara suplinitoare Ana Stroe, care deși fără o pregătire specială, cunoaște destul de bine limba rusă și posedă dorința de

perfecționare, fapt remarcat de inspectorul Margareta Popescu, în urma asistenței la oră. Profesoara primește recomandările călduroase ale acesteia de a participa efectiv la lucrările colectivului profesorilor de limba rusă, unde se țin lecții model. Spre sfârșitul zilei este din nou inspectată clasa a V-a B. Lecția cu tema „Moscova”, predată de suplinitoarea Emilia Vasilescu, studentă a Institutului Economic din Brașov, este mulțumitoare. Inspectorul de specialitate acordă laude profesoarei pentru « *darul de a explica ușor noile cuvinte* » cu o pronunție clară și accent perfect și recunoaște faptul că « *față de elevi are o atitudine bună, fără severitate inutilă și reușește să mențină disciplina într-o clasă cu 45-50 elevi* ». În ciuda lipsei unei pregătiri pedagogice, inspectoarea este impresionată de abilitățile vocaționale înnăscute ale profesoarei, apreciind faptul că « *este tânără și promite mult* ».¹⁶

Un document relevant activității didactice din anul școlar 1949-1950, scris de mână și păstrat în arhiva școlii, este un raport referitor la evoluția unei clase a VI-a de băieți, care arată faptul că profesorul diriginte îndruma o clasă « *rău condusă* » anterior de fostul diriginte care fusese pedepsit conform legii din motive necunoscute și care avea ca sarcini de îndeplinit ridicarea culturală și ideologică a celor 39 de elevi și însușirea temeinică a materiei de învățământ. Ca realizări în munca de diriginte, profesorul, al cărui nume nu l-am putut descifra din iscălitura sa, descria următoarele: « *Clasa a VI-a B, băieți, am luat-o ca diriginte din aprilie 1950, în urma arestării fostului diriginte Iuban Constantinescu, care a călcat măsura proletară față de elevi. Clasa am găsit-o demoralizată. [...] De-abia în luna mai clasa a fost pusă pe făgașul normal. Cu ocazia deselor ședințe cu elevii și cu părinții am reușit să am un progres cultural și ideologic al elevilor. În vederea examenelor și a provocării elevilor la învățătură am organizat 6 grupe de meditații, care au fost vizitate de subsemnatul, de profesorii școlii și doar de părinți. Efortul a fost deosebit de mare, fiindcă la 1 aprilie situația elevilor era astfel: 28 amenințați corigenți și 10 repetenți. Situația după examene a rămas următoarea: un singur repetent și 7 corigenți. În privința disciplinei, am reușit să realizez o atmosferă familiară a clasei și mult disciplinată față de trecut. Nu am înregistrat nici un caz cu abateri grave și nici un elev prin faptele sale nu a fost judecat de consiliul pedagogic al școlii. [...] Examenele în general au decurs în condițiuni foarte bune. S-a observat că profesorii au reușit să lege teoria de viață. [...] Frecvența a fost foarte bună. Punctualitatea profesorilor clasei nu a lăsat de dorit. În scurtul timp de când am luat dirigenția acestei clase nu am avut timp a face studiul psihologic individual al elevilor, dar am cercetat starea materială și educativă în familie a elevilor, cu ocazia vizitelor ce le-am făcut la domiciliu în cursul lunilor aprilie, mai și iunie în procent de 80% din elevi, ținând seama că sunt și trei elevi de la țară. Am observat că toți au avut în vedere ca toate lecturile predate au acționat în spiritul luptei pentru pace.* »¹⁷ Elevi evidențiați în acel an au fost Alexandru Blanck (fost elev al Școlii primare mixte a comunității evreiești), Nerva Voiculescu, Ion Grămadă, Gh. Manole, Marian Nicolescu, Alexandru Scărlătescu și Gh. Apostol.

În primăvara anului 1951, școala a fost găsită în condiții foarte bune în urma inspecțiilor realizate, profesorii având planurile de lecții conforme cu planificările, iar profesorul de serviciu fiind « *la datorie* ». Cu toate acestea, disciplina lăsa foarte mult de dorit, constatându-se nevoia efectuării unor plene discipline mai dese. Frecvența elevilor la cursuri este între 97% (băieți) și 98% (fete).¹⁸

La clasa a VII-a, conform cataloagelor arhivate, primele lecții ale anului școlar 1951-1952 din programa pentru limba română s-au referit la fundamentarea unor noțiuni noi de gramatică, fonetică și morfologie, dar și la studiul unor genuri și specii

literare specifice spațiului românesc (doina). O parte dintre temele pentru acasă – „rezumatul”, „schema”, „analiza pe text” sau „compunerea” trecute pe caiet – aveau ca scop dezvoltarea abilităților de scriere și compoziție literară, precum și capacitatea de a surprinde analiticul și sinteticul dintr-o operă dată: „Noțiuni introductive. Oglindirea și funcția socială a limbajului”, „Sus în munți la-nalte curți și noi ciocoi. Importanța socială. Temă, idee, subiect”, „Definiția și părțile gramaticii”, „Fonetica – sunete și litere”, „Cântecul doinei. Dorul nostru a fost dor mare. Temă, idee, subiect.”, „Silaba, accentul”, „Meșterul Manole. Lectura legendei. Epozițiune, intrigă, punct culminant, deznodământ”, „Despărțirea în silabe. Ortografie și ortoepie”, „Fonetica – sinteză”, „Răscoalele țărănești din 1907. Temă, idee, subiect. Balada, legenda”, „Morfologia – rădăcină, terminație, flexiune”, „Substantivul. Rol și folosire în propozițiune – concrete, abstracte, comune, proprii. Exerciții aplicative”, „Zicători, proverbe, figuri de stil”, „Substantivul. Gen, epicene, mobile. Exerciții aplicative”, „Ghicitori și strigători”, „Substantivul. Numărul, forme multiple, defective, colective. Exerciții aplicative”, „Folclorul – sinteză”, „Substantivul. Cazul. Declinarea cu articol nehotărât”, „Cronici și cronicari. Miron Costin. Tema: de realizat compunere – Pădurea toamna, descriere”, „Grigore Ureche – De moartea lui Ștefan Vodă. Portretul”, „Substantivul. Declinarea cu articol hotărât. Exerciții aplicative”, „Ion Neculce – Petru cel Mare la Iași. Narațiunea”, „U.R.S.S., sprijin și prietenie. Compunere”, „Substantivul. Sinteză, observații”, „Cronicarii. Tabloul sinoptic”, „Declinarea. Aplicații de declinare”. Pe măsură ce se înainta în calendarul orelor, se recapitula informația de bază predată în vederea susținerii tezei de sfârșit de pătrar. Lucrarea finală scrisă a avut ca temă „Folclorul înainte de 23 august”. Pătrarul al doilea (lunile noiembrie și decembrie) debuta în aceeași notă ideologică în ziua de 5 noiembrie, cu o lecție despre poezia „1917” de Alexandru Toma¹⁹, poetul de curte al regimului comunist, și cu o lucrare pentru acasă despre realizările din U.R.S.S., și continua cu studiul operelor lui Grigore Alexandrescu, Vasile Alecsandri, Nicolae Bălcescu, Ion Creangă și Mihai Eminescu, pe lângă studiul pronomelui și numeralului la gramatică.²⁰

Activitatea didactică la istorie din perioada ianuarie-martie 1952, de pildă, la aceeași clasă, includea lecțiile: „Unirea Principatelor”, „Franța și Anglia între 1815 și 1848”, „Revoluția de la 1848 în Franța și Italia”, „Revoluția de la 1848 în Germania și Austria”, „Anglia și coloniile după 1848”, „Războiul civil din America de Nord”, „Unificarea Italiei”, „Unificarea Germaniei”, „Formarea statului român modern”, „România între 1866-1881”, „Războiul ruso-româno-turc”, „Al doilea Imperiu în Franța”, „România între 1881-1900”, „Războiul franco-prusac. Comuna din Paris”, „Transilvania până la 1900”, „Starea socială și economică a României la începutul secolului XX”, „Rusia în cea de-a doua jumătate a secolului XIX”, „România între 1908-1916”.²¹ Se va observa, în toată programa materiei, amprenta doctrinară a stalinismului politic asupra conținutului lecțiilor: „Socialismul științific și utopic”, „Început de an școlar sub semnul luptei pentru pace”, „U.R.S.S., apogeu apărător al păcii. Reguli de purtare”, „Hotărârea Consiliului mondial al tineretului de la Berlin”, „U.R.S.S. – eliberatoarea țării noastre de sub fasciști”, „Marea Revoluție socialistă din octombrie”, „Ajutorul poporului coreean”, „Constituția stalinistă”, „13 decembrie – măcelul din Piața Teatrului Național”, „Armata sovietică”, „Centenarul lui Gogol – analiza muncii la învățătură și disciplină”, „Maiacovschi – poezii”, coroborate cu activități specifice de propagandă desfășurate la nivel de clasă: „Aniversarea tovarășului Stalin – 72 ani”,

„Impresii asupra vizitării muzeului Româno-Socivietic”, „Încetățetirea cuvântului <tovarăș>”, „Îndrumarea elevilor spre școlile tehnice”, „Sarcini pentru ziua de 1 mai”, „Săptămâna tineretului mondial”, „Ziua Victoriei”. Stârnește curiozitate conținutul unor „discuții asupra filmelor vizionate în vacanță”.²²

Începând cu anul școlar 1954-1955, cele 8 clase a V-a (A, B, C, D) și a VII-a (A, B, C, D) și 5 clase a VI-a (A, B, C, D, E) devin mixte. Elevii învățau cel mult 6 ore pe zi, iar cursurile aveau loc dimineața, în intervalul 07:30 – 12:30, de luni până sâmbătă. Materiile studiate erau limba română, limba rusă, limba franceză, matematica, științele naturale, fizica, istoria, geografia, muzica, desenul și educația fizică.

În 1958 se înființează **Școala medie nr. 5** prin dezvoltarea **Școlii elementare mixte nr. 6**, întâi ca **Școala elementară de 7 ani mixtă nr. 5** (inițial redenumită astfel odată cu apariția, împărțirea și preluarea claselor primare de la unele unități din circumscripția școlii, și ulterior, prin adăugarea claselor de liceu), în același local din strada Vlad Țepeș nr. 30. Numele Școlii elementare de 7 ani mixtă nr. 5 apare în mod fluctuant și neuniform actualizat în documentele instituțiilor coordonatoare centrale (Inspectorat, Sfatul Popular al regiunii Ploiești) din perioada 1948–1958, cât și în documentele de secretariat (unele dintre acestea având ștampila cu antetul Școlii elementare mixte nr. 6 până în anul școlar 1957-1958), din rațiuni ce nu ar putea fi decât speculate – fie de natură pur birocratică, fie, cel mai probabil, logistice, care țineau de lipsa unui spațiu disponibil adecvat (clădirea din strada Trei Ierarhi era în construcție, urmând a fi ocupată provizoriu, până în 1958, de Institutul de Proiectări). Niciunul dintre documentele disponibile nu a indicat, însă, data precisă la care școala a fost renumerotată conform prevederilor venite de la minister.²³

Deja, cu un an în urmă, Secția de Învățământ și Cultură a Comitetului Executiv al Sfatului Popular Regional Ploiești trimisese un memoriu ministerului cu propunerea înființării școlii medii, în contextul extinderii rețelei școlilor de 4 ani și 7 ani în orașe, centre muncitorești și reședințe de raioane: « Școala medie nr. 5 se înființează prin transformarea școlii de 7 ani nr. 5 în școală medie, cu 6 clase – 3 a VIII-a și 3 a IX-a, care în acest an funcționează ca detașate. Pentru buna funcționare a acestei școli propunem ca noul local de școală construit și în prezent ocupat de Institutul Regional de Proiectare să fie redat școlii »²⁴. Astfel că în 1957 demarează lucrările pentru construcția unei noi clădiri: « Pe vastul teren dintre străzile Vlad Țepeș și Vasile Lupu [...] se ridică un complex școlar. În prezent se construiește încă o școală de 7 ani, după proiectul tip, cu 2 etaje. Construcția are, în afară de camerele de clasă și cancelarii, grup sanitar, sală de recreație, camere pentru material didactic etc. Fațada noii construcții școlare va fi înspre strada Trei Ierarhi »²⁵, menționa pentru cititori una dintre publicațiile locale ale vremii, cu referire la mărirea spațiului școlar necesar elevilor al căror efectiv era în creștere. Totodată, școala urma să fie prinsă în planul de proiectări pe anul 1958 pentru executarea împrejmuirii sale și terenului adiacent cu gard, conform adresei Secției de Învățământ și Cultură a Comitetului Executiv al Sfatului Popular al orașului Ploiești din 28 ianuarie 1958.²⁶

Școala medie nr. 5 a funcționat cu clasele primare, gimnaziale și liceale, curs de zi, și avea încadrate, în anul școlar 1957-1958, 17 clase, în care au fost înscriși 475 elevi. Dintre aceștia, 119 elevi debutau în trei clase de liceu.²⁷ Director este numit

profesorul de matematică Ștefan Sarivan, recent transferat de la Liceul seral nr. 1 din Ploiești, care se va bucura de o continuă apreciere pentru modul de organizare și de conducere a instituției școlare de-a lungul celor trei mandate ale sale. Îi va fi remarcată, în paralel, și activitatea desfășurată în calitate de vicepreședinte al filialei Prahova a Societății de matematică și de președinte al comisiei județene a concursului de matematică, precum și de metodist al Inspectoratului Școlar.

Anul școlar 1958-1959 prevedea 9 clase generale (3 clase a V-a, 3 clase a VI-a și 3 clase a VII-a) cu un total de 256 elevi, și 6 clase de ciclu superior (3 clase a VIII-a și 3 clase a IX-a), însumând 248 elevi înscriși. În anul școlar 1959-1960 se mai înființează 4 clase a VIII-a de liceu cu 160 elevi proaspăt absolvenți de școală elementară și 2 clase a V-a cu 72 elevi nou-veniți. Apare și secția serală de pe lângă Școala medie nr. 5, cu o clasă a V-a și 11 clase de ciclu superior (din care 4 clase a VIII-a, 3 clase a IX-a, 2 clase a X-a, 2 clase a XI-a) și al cărui director numit este Constantin Boncu, profesor emerit de istorie, venit de la Școala medie nr. 1 din Ploiești. Așadar, sub condițiile instrucțiunilor ministeriale care cereau ca « *pentru îmbunătățirea învățământului seral pentru tineretul sătesc* », începând cu anul școlar 1957-1958 acest învățământ să fie organizat numai ca secții serale pe lângă școlile de 7 ani de zi, modelul se va aplica și pentru Școala medie nr. 5, după luarea în primire a noului local din strada Trei Ierarhi.²⁸ Aceasta avea să rezolve problema Școlii medii serale, singura la acea dată din Ploiești, care avea încadrate 26 clase și funcționa în 5 localuri de școli de 7 ani dispersate.²⁹

În 1959, la împlinirea a 100 de ani de la unirea Moldovei cu Țara Românească, se dezbate și preconizează în consiliile profesionale ca Școala medie nr. 5 să poarte numele „**Alexandru Ioan Cuza**”. Numirea, însă, are loc în mod oficial un an mai târziu, conform ordinului Ministerului Învățământului nr. 406 din 30 aprilie 1960³⁰ și este sărbătorită la data de 25 iunie 1960 printr-un eveniment solemn la care participă întregul colectiv didactic și de elevi, împreună cu autoritățile locale. În fața liceului a fost amplasat un bust al domnitorului, turnat la Uzina de utilaj petrolier „1 Mai”, opera sculptorului și profesorului de desen Paul Zipser. Manifestarea a fost relatată în presa prahoveană: « *Sâmbătă după-amiaza, la Teatrul de stat din Ploiești, a avut loc festivitatea de atribuire a numelui „AL.I.CUZA” școlii medii nr. 5 Ploiești. Atribuirea numelui celui de care e legat unul dintre cele mai importante evenimente istorice ale poporului nostru – Unirea Țărilor Române – e legată de faptul că la 7 februarie 1859, în drum spre București, Al.I. Cuza s-a oprit în Ploiești și a asistat la o oră de curs. Festivitatea a fost deschisă de tovarășa Maria Radu, vicepreședinte al comitetului executiv al Sfatului Popular al orașului Ploiești, după care au luat cuvântul tovarășii D. Costea, directorul Direcției educației tineretului școlar din cadrul Ministerului Învățământului și Culturii, Nicolae Șerban, din partea comitetului orășenesc de partid, Marin Gașpar, directorul Școlii medii nr. 5, Nicolae Drăgulin, din partea comitetului de părinți ai școlii și alții. În cuvântul lor, vorbitorii au trecut în revistă realizările obținute la învățătură de elevii acestei școli, relevând în mod deosebit grija părintească pe care o poartă partidul nostru pentru continuă dezvoltare a învățământului, creșterea și educarea tinerei generații. În încheierea festivității, formațiile artistice ale școlii, alcătuite din elevi, au prezentat un frumos și bogat program artistic, printre care și fragmente din piesa „Viață nouă”, dramatizare după opera marelui pedagog A.S. Makarenko, „Poemul pedagogic”. După festivitate, cei prezenți, elevi, părinți și cadre didactice, s-au îndreptat spre școală, unde a avut loc dezvelirea bustului lui Al.I. Cuza – un omagiu adus celui care a luptat neobosit pentru realizarea unei năzuinți de veacuri a poporului*

nostru – Unirea Țărilor Române. Cei prezenți au vizitat apoi noul local al școlii, construit de curând – sălile în care au fost organizate mici expoziții. »³¹

Din punct de vedere al încadrărilor din perioada anilor 1960, planurile de învățământ pentru gimnaziu cuprindeau în total 28 ore de studiu pentru elevi la clasa a V-a, 32 ore la clasele a VI-a și a VII-a, iar pentru liceu între 35 și 39 ore pe săptămână.

Timp de câteva zile, un redactor al ziarului „*Flamura Prahovei*”, sprijinit de câțiva corespondenți voluntari ai redacției, a vizitat o parte dintre școlile și secțiile serale ale acestora din regiune, printre care și Școala medie nr. 5, pentru a face o analiză asupra situației la zi: « *Vizitând secția serală a școlii medii nr. 5 din orașul Ploiești, am constatat multe lucruri îmbucurătoare. Conducerea școlii (director tov. C. Boncu) a luat din timp o serie de măsuri – întărirea legăturii cu comisiile de selecționare din întreprinderi, organizarea mai judicioasă a activității didactice în școală, organizarea din timp a orelor de meditații și consultații pentru elevii rămași în urmă la învățatură, precum și pregătirea suplimentară a elevilor din clasa a XI-a, care dau maturitatea, îmbunătățirea activității comisiilor metodice în școală etc., măsuri menite să contribuie la îmbunătățirea procesului instructiv-educativ, factorul cel mai important în pregătirea elevilor seraliști. Aceste măsuri au fost o urmare a analizei judicioase a situației la învățatură din primul semestru al acestui an, analiză ce a fost făcută la începutul celui de-al II-lea semestru și cu care prilej s-a constatat că procentul de promovabilitate al elevilor a fost mult rămas în urmă. Ca urmare a măsurilor luate de conducerea școlii, activitatea didactică în școală s-a îmbunătățit. Nivelul de desfășurare a lecțiilor este mult mai ridicat față de primul semestru, orele de laborator se desfășoară cu mai multă atenție, verificarea cunoștințelor elevilor se face cu mai multă grijă, notându-se cu regularitate răspunsurile fiecărui elev. Marea majoritate a profesorilor sistematizează materia și-și rezervă timp suficient pentru fixarea cunoștințelor. Lecții bune desfășoară profesorii Maria Dragomir și Eugenia Moroianu la limba română, clasele a VIII-a, Lucia Jercan și Livia Stănculescu la fizică ș.a. Pentru îmbunătățirea activității didactice, comisiile metodice din școală acordă o atenție mai mare ridicării nivelului de desfășurare a lecțiilor prin însușirea de către profesori a celor mai bune metode de predare. În acest sens, au fost organizate cu mai multă atenție interasistențele și lecțiile deschise (științe naturale – Georgeta Grigoriu, matematică – Boca Virgil, Avram Maria și Iatan Claudiu ș.a.). Pentru sprijinirea elevilor rămași în urmă la învățatură au fost organizate ore de meditații și consultații. În această perioadă premergătoare încheierii anului școlar, aceste ore de consultație și meditații au fost intensificate. Trebuie spus însă că nu toți elevii privesc cu seriozitate aceste ore de meditații. Mulți elevi care au nevoie de acest ajutor nu-l iau în considerație, absentând nejustificat de la aceste ore. [...] Se constată că, pe lângă unele măsuri bune și o colaborare permanentă între școală și întreprinderi, sunt și unele lipsuri care trebuie grabnic înlăturate. În primul rând, trebuie dată mai multă atenție frecvenței elevilor la cursuri, ore de meditații și consultații, ore de pregătire pentru examenul de maturitate etc. Elevii trebuie să dea mai multă atenție pregătirii pentru lecții, pentru lucrările scrise și orele de recapitulare a materiei. Profesorii diriginți și comisiile de selecționare din întreprinderi trebuie să urmărească mai îndeaproape felul cum frecventează elevii cursurile și orele de meditații, cum se pregătesc, ce note au obținut, ce perspective au pentru încheierea anului școlar. Comisiile de selecționare din întreprinderi trebuie să dea o atenție deosebită asigurării tuturor condițiilor necesare elevilor – conform hotărârii partidului și guvernului cu privire la îmbunătățirea învățământului seral – pentru ca să aibă timp să frecventeze cu regularitate școala și să se pregătească temeinic. »³²*

În pragul examenului de maturitate, Nicolae Țenea, elev în clasa a XI-a B a Școlii medii nr. 5, a trimis o scrisoare redacției aceluiași ziar local în care își motiva preocupările sale de viitor și faptul că dorește să devină inginer: « Dintotdeauna m-au atras științele – matematica, fizica și chimia – pe care le-am studiat cu interes și plăcere. Mă atrag în mod deosebit electrotehnica, probleme de tehnică, mecanizare și automatizare. Ele m-au ajutat și în construirea unor aparate: un aparat care închide și deschide automat o ușă, un amplificator pentru pick-up, o antenă nouă de televizor și altele. Cu câtva timp în urmă, eram tentat să-mi aleg o altă profesie. Jucasem în câteva piese de teatru și mi se deschisese dragostea pentru teatru. Vedeam în ea o adevărată „vocație”. Profesorii din școală m-au ajutat însă la vreme și mi-au arătat adevăratul drum pe care trebuie să merg după terminarea școlii, deoarece nu am înclinații spre dramaturgie. Mi-au arătat locul unde pot fi cel mai util societății. »³³

Eforturile rodnice ale elevilor salariați pentru a-și încheia situația anuală școlară se îmbinau aparent armonios cu responsabilitatea și conștiințiozitatea pe care le dovedeau în câmpul muncii: « Perioada care a mai rămas până la sfârșitul anului școlar, de altfel ca și întregul an școlar, este o perioadă de pregătiri intense în vederea absolvirii cu succes a școlii medii de cultură generală. De fapt, pregătirile noastre pentru examenul de maturitate au început chiar din toamnă. Aceasta ne-a permis să parcurgem o parte din materia învățată anterior și să evităm asalturile în muncă din preajma examenului. De la începutul anului, noi am acordat o atenție deosebită frecvenței – condiție esențială la obținerea unor rezultate bune la învățătură. Sunt elevi muncitori ca Marilena Aldoiu, Ștefan Diaconu, Nicolae Tudor, Mahica Haralambie și alții, a căror frecvență regulată la cursuri i-a ajutat mult în însușirea cunoștințelor. De asemenea, cu sprijinul școlii, în fiecare sâmbătă, când nu avem cursuri și în zilele când avem doar 3 ore de curs, s-au organizat ore de pregătire pentru examenul de maturitate. Programul lor a fost respectat întocmai de la începutul anului, la orele acestea participând marea majoritate a elevilor muncitori ai claselor a XI-a. De asemenea, în planul pregătirilor pentru examenul de maturitate, figurează și grupele de întrajutorare organizate în clase și cele organizate în întreprinderi, cu sprijinul inginerilor. La Institutul Petrochim și rafinăria nr. 2, de pildă, inginerii sprijină în mod efectiv pe viitorii absolvenți în pregătirea lor. Aceste grupe de întrajutorare au făcut să crească mult nivelul de învățătură al elevilor-muncitori. Pentru pregătirea noastră cât mai temeinică s-au folosit și alte mijloace. De pildă, concediile de studii nu s-au dat decât cu avizul prealabil al conducerii școlii, în special în perioada încheierii semestrului, pentru ca acestea să fie folosite din plin. Tot pe linia aceasta trebuie să amintim și faptul că am hotărât ca în a doua jumătate a lunii acesteia să ne luăm concediul de studii și să venim dimineața la școală pentru a face ore de recapitulare a materiei din anii anteriori. Pregătirea noastră pentru examenul de maturitate am făcut-o și în timpul vacanței, când am venit la școală câte 3-4 ore pe zi. A fost un efort în plus, dar satisfacția de la sfârșitul anului ne va răsplăti eforturile. [...] Datorită metodelor pedagogice bune folosite de profesori noi ne putem însuși aproape în întregime cunoștințele predate, chiar din timpul orei. Trebuie să amintim, de asemenea, și faptul că nu există ore în care să nu se facă fixarea cunoștințelor, o legătură a celor învățate în ora respectivă și cele învățate în anii anteriori. Un bun procedeu pentru revederea materiei este și acela (folosit la limba română), ca fiecare elev-muncitor să pregătească un referat cu o temă generală, care să cuprindă o trecere în revistă a materiei studiate în anii din urmă. Referatele acestea sunt susținute în fața clasei și completate. [...] Toate aceste pregătiri pe care le facem noi sunt animate de dorința fiecăruia de a trece cu succes examenul de maturitate, de a răspunde prin fapte grijii și condițiilor ce ni s-au creat de către partid, un angajament al nostru de a învăța cât mai mult, astfel ca după absolvirea școlii